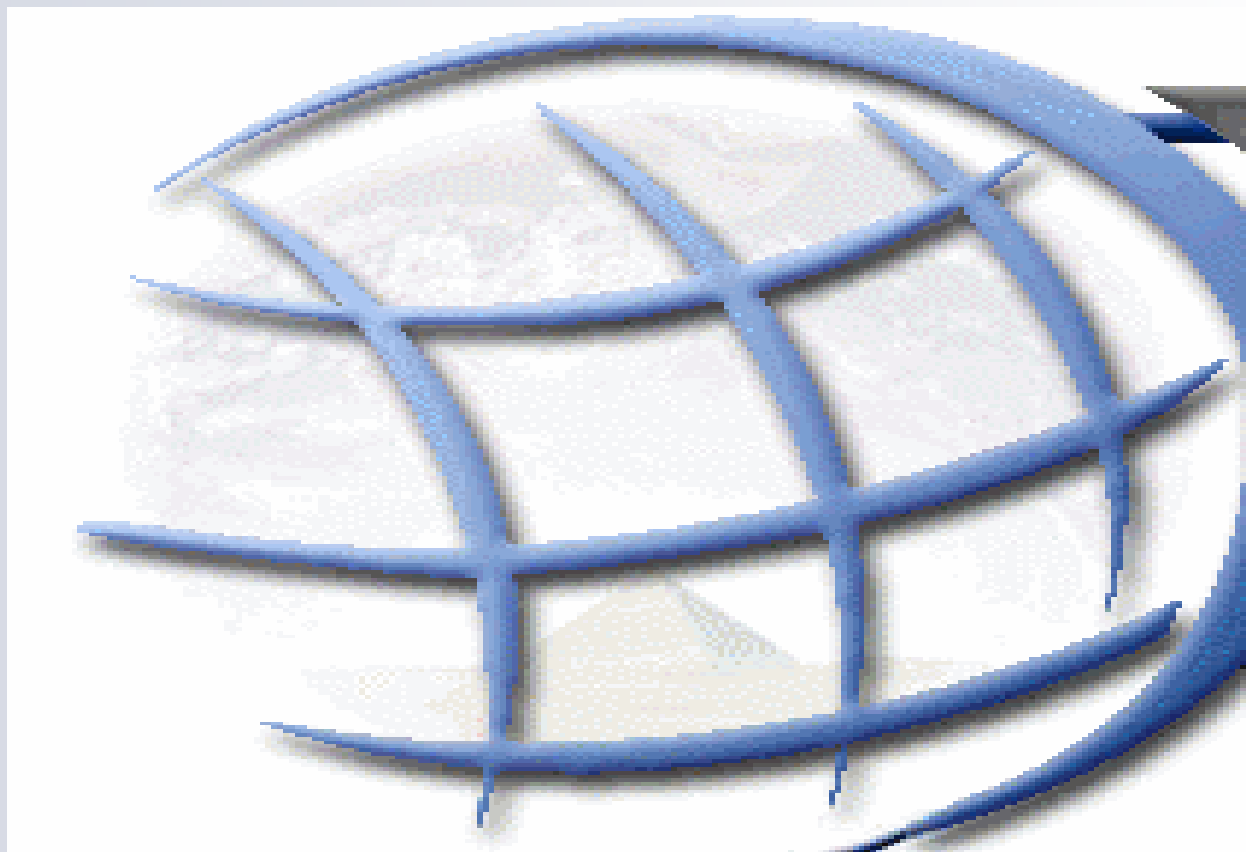

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНОВАТИВНИ ИДЕИ В КРЪГОВА ИКОНОМИКА

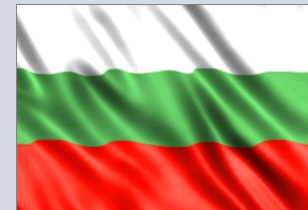

**ИНОВАЦИИ ➤ УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ ➤
ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА ➤
КРЪГОВА ИКОНОМИКА**

Устойчиво развитие

ЛИНЕЙНА ИКОНОМИКА

- добив на суровини
- производство
- потребление
- обезвреждане на продукта в края на жизнения цикъл

КРЪГОВА ИКОНОМИКА

- възобновяване на крайния продукт
- ограничаване на количеството отпадъци и на прекомерната употреба на ресурси
- превръщане на стоките след тяхната употреба в ресурс за повторна употреба
- стимулиране на вторичното производство
- рециклиране
- ниско въздействие върху околната среда

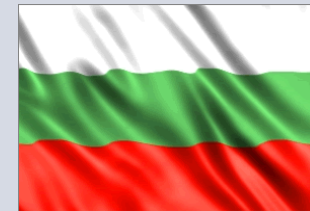
КРЪГОВА ИКОНОМИКА

- Декември 2015 г. - План за действие за налагане на **кръгова икономика на ЕК**, целящ да помогне на Европа да постигне задълженията си по постигане на "Целите за устойчиво развитие" на ООН;
- Планът предлага преосмисляне на политиката на ЕС чрез въвеждане на промени в етапите на жизнения цикъл на продуктите: дизайн; производство; потребление; управление на отпадъците и повторно третиране на вторичните материали;
- Планът дефинира приоритетни области, които се изправят пред специфични предизвикателства, към които трябва да се подходи чрез изменение на съответните закони и внедряване на законодателни инициативи между 2015 и 2019 г. Този процес е вече започнал **с въведените директиви за депонирането на отпадъци и увеличаване използването на органични и базирани на отпадъчни материали торове.**
- Преходът към кръгова икономика се основава на **три стълба: ползи за околната среда**, особено по отношение на ограничаване на въздействието върху нея и намаляване използването на ресурси; **спестяване на разходи от понижените нужди от природни ресурси**; и **създаване на нови пазари, предоставящи допълнителни икономически ползи от кръгови практики**, например по отношение на създаването на работни места или подобряване на благосъстоянието.

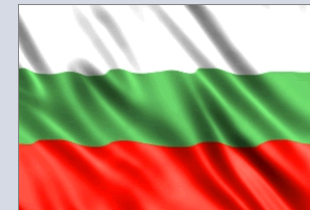
КРЪГОВА ИКОНОМИКА - ПОЛЗИ

- Кръговата икономика може да повиши ефективността при използването на първични суровини в Европа и света чрез **запазване на материали, включени във високостойностни продукти или чрез връщане на отпадъци в икономиката като висококачествени вторични суровини**. Това ще спомогне за намаляване на зависимостта на европейските страни към внос от други държави; ще се намали влиянието от нестабилността на международните стокови пазари и несигурността на доставките, дължащи се на недостиг и/или геополитически фактори.
- Към момента т в резултат от рециклиране, намаляване на отпадъците и политиките за екодизайн потреблението на всички материали, включително изкопаемите горива са намалели между 6 и 12% . Максимумът, който може да се постигне със съществуващите технологии, е 10-17%, а чрез използване на **иновативни технологии** и подобряване ефективността на ресурсите входните суровини, които се използват в ЕС, могат да се намалят с 24% до 2030 г.
- Целева стойност на ЕС в резултат на активизиране на Кръговата икономика е **намаляване на вредните емисии около 424-617 млн. тона еквивалент на въглероден диоксид** през периода 2015-2035 г., като само секторите за храни и напитки, метални изделия, хотелиерството и ресторантьорство с въвеждането на мерки, свързани с ефективното използване на ресурси, могат да се избегнат годишно **100-200 млн. тона еквивалент на въглероден диоксид емисии** на парникови газове.

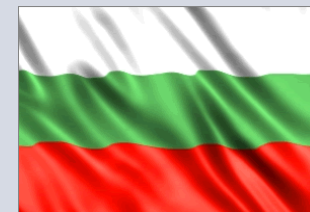
ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ”

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

Приоритетна Ос	Инвестиционен приоритет	Бюджет %
Приоритетна Ос 1: Технологично развитие и иновации – 295 млн.евро	ИП 1.1.: Технологично развитие и иновации	20.88
Приоритетна Ос 2: Предприемачество и капацитет за растеж на МСП – 721 млн.евро	ИП 2.1.: Достъп до финансирането в подкрепа на предприемачеството	12.75%
	ИП 2.2.: Капацитет за растеж на МСП	38.26%
Приоритетна Ос 3: Енергийна и ресурсна ефективност -356 млн.евро	ИП 3.1.: Енергийни технологии енергийна ефективност	22.57%
	ИП 3.2.: Ресурсна ефективност	2.59%
Приоритетна Ос 4: Техническа помощ 42 млн.евро		2.95%

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

1. По показател ВЪТРЕШНОФИРМЕНИ ИНОВАЦИИ:

BG – около 18% от МСП
Румъния – около 18% от МСП
ЕС 27 – 30 % от МСП
Финландия – почти 40%

3. По показател НОВИ ПРОДКТИ/ПРОЦЕСИ:

BG – около 20% от МСП
Румъния – около 18% от МСП
ЕС 27 – 35 % от МСП
Финландия – 43%

2. По показател СЪТРУДНИЧЕСТВО:

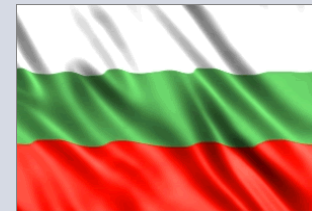
BG – около 3% от МСП
Румъния – около 2% от МСП
ЕС 27 – 12 % от МСП
Финландия - 15% от МСП

4. По ПОКАЗАТЕЛ ОРГАНИЗАЦИОННИ ИНОВАЦИИ:

BG – около 17% от МСП
Румъния – около 25% от МСП
ЕС 27 – 40 % от МСП
Финландия- 32%

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

■ ОПИК

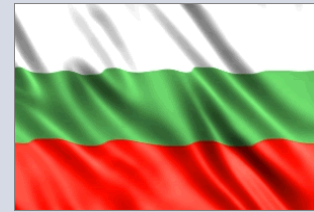
■ Приоритетна Ос 1:

Технологично развитие и иновации:

1. Подкрепа за иновации в предприятията, вкл. разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели, инвестиционна подкрепа, консултантски и помощни услуги за разработване и внедряване на иновации в предприятията.
2. Подкрепа за иновации в стартиращи предприятия, инвестиционна подкрепа, консултантски и помощни услуги за разработване на иновации в предприятията Start up.
3. Развитието на сътрудничеството за иновации между предприятията и между бизнеса и научните среди, вкл. интернационализация на иновационния процес; стимулиране чрез реализирането на съвместни проекти, включително клъстериране и участие в про-иновативни ЕС мрежи и платформи.

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

■ ОПИК

Приоритетна Ос 2:

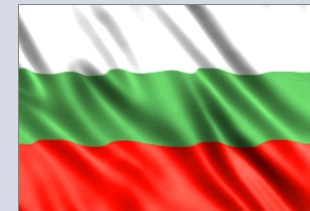
Предприемачество и капацитет за растеж на МСП

Процедури:

1. Повишаване на производствения капацитет на МСП – инвестиционна подкрепа;
2. Ефективно управление на МСП - въвеждане на международни стандарти и инвестиционна подкрепа;
3. Насърчаване на предприемачеството – стартиращи фирми.

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

■ ОПИК

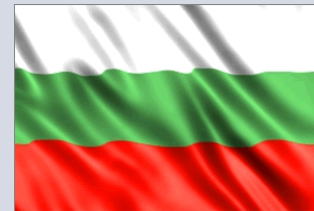
Приоритетна Ос 3: Енергийна и ресурсна ефективност

Процедури:

- 1. Повишаване на ЕЕ в МСП и в големи предприятия – инвестиционна подкрепа и консултантски услуги;**
- 2. Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите** - мерки за подобряване на ресурсната ефективност и устойчиво използване на суровините: внедряване на високо-технологични и ИКТ решения за оптимизиране на производствените процеси и намаляване използването на суровини; внедряване на съвременни технологии за влагане на отпадъците като суровина в ново производство и/или други алтернативни приложения; внедряване на съвременни безотпадни технологии, вкл. и подмяна на морално остаряло и ресурсоемко оборудване; внедряване на иновационни производствени материали и повишаване използването на рециклируеми материали, вкл. и чрез инвестиции за пригаждане на съществуващото оборудване към характеристиките на новите продукти. Относно резултатите ще бъде приложено изискване за разпространение с цел мултиплициращ ефект и ефект на капитализиране (capitalization).

Целева група : МСП, организации на МСП, клъстери, индустриални зони, МИГ.

Типове бенефициенти: МСП от преработващата промишленост

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

МЯРКА 4 „ИНВЕСТИЦИИ В МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ“

Подмярка 4.2. “Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”

Финансова рамка: мин. 15 000 евро за едно проектно предложение
Максимална инвестиция 3 000 000 евро в рамките на целия планов период

МЯРКА 6 „РАЗВИТИЕ НА СТОПАНСТВА И ПРЕДПРИЯТИЯ“

Подмярка 6.4. “Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности”

Операция 6.4.1. “Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”

Кандидати: Земеделски производители или микропредприятия, регистрирани като ЕТ или по Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

Подпомагани дейности: туризъм, производство, услуги, занаяти и др. неземеделски дейности.

Допустими разходи: СМР, оборудване, нематериални инвестиции

Финансова рамка: 10 000 евро-300 000 евро

Интензитет на помощта: 75% при спазване на правилата за държавна помощ

ИНОВАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКО НИВО

ХОРИЗОНТ 2020 - най-голямата програма за научни изследвания и иновации на ЕС до сега постижения, открития и нововъведения от идеята през лабораторията до пазара.

Научни изследвания и иновации и концентриране върху три основни области: **високи постижения в научната област, водещи позиции в промишлеността и обществени предизвикателства.**

Цел: Европа създава наука от световна класа и технологии, които са двигател на икономическия растеж.

Седем приоритетни предизвикателства пред ХОРИЗОНТ 2020:

- здравеопазване, демографски промени и благосъстояние
- **продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, мореплавателски и морски изследвания и изследвания във вътрешни води, и биоикономика** - устойчивото производство на храни, фуражи, био - базирани продукти и биоенергия. В ЕС земеделието и горското стопанство, както и отраслите на хранителната и биобазираната промишленост общо осигуряват заетост на 22 млн. души и играят основна роля за развитието на селските райони и за управлението на европейското природно наследство.
- **сигурна, чиста и ефективна енергия – устойчива енергия** ; климат - енергията
- **интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт** - устойчива транспортна система
- **действия във връзка с климата, околната среда, ресурсна ефективност и суровини**
- Европа в един променящ се свят — приобщаващи, иновативни и рефлексивни общества
- сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани.

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

Бизнес модели за използване на отпадъците като ресурси

Положителни икономически ефекти могат да възникнат в резултат от наличието на по-евтини материали, добити от отпадъци, като алтернатива на нови материали, включително избягване на разходите за обезвреждане на отпадъците и усвояване на остатъчната икономическа стойност на съществуващите материални потоци.

Положителни екологични ефекти могат да бъдат измерени като нетно намаление на натиска върху околната среда от депонирането на отпадъци и производство на нови материали.

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

Екодизайн

Чрез екодизайн се проектират продукти, направени с по-малко ресурси, с използване на рециклирани и възобновяеми ресурси и избягване на опасни материали, както и продукти с компоненти, които са по-дълготрайни и по-лесни за поддържане, ремонт, модернизирани и рециклиране.

- Могат да бъдат разграничени два подхода: **повторен дизайн на продуктите на базата на постепенни подобрения на съществуващи продукти и нов дизайн на продукти, представляващ развитие на нови ресурсощадящи продукти, които могат да бъдат възстановени**, модернизирани и рециклирани.
- От икономическа гледна точка, чрез екодизайн могат **да се намалят производствените разходи, с което ще се увеличи покупателната способност** на потребителите, като по този начин може да се подобри тяхното благосъстояние.
- От екологична гледна точка екодизайнът може да допринесе за отделянето на икономическия растеж от потреблението на ресурси чрез намаляване употребата на материали и енергия, **повишаване нивата на рециклиране и намаляване генерирането на отпадъци..**

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

- **Удължаване живота на продуктите чрез повторна употреба и възстановяване**
Удължаването на живота на продуктите, повторното използване на продукти и техните компоненти, както и преработката, са ключов елемент на кръговата икономика. **При повторната употреба се съхраняват физическите характеристики на суровините, както и енергията, вложена в продуктите и техните съставни части.**
- Планът за действие за околната среда призовава за предприемане на мерки спрямо **издръжливост на продуктите, възможност за възстановяване, повторна употреба, рециклиране, рециклирано съдържание и продължителност на живота на продукта.**
- Изключително много се набляга на ролята на повторната употреба и подготовката за повторна употреба в Рамковата директива за отпадъците от 2008 г., която задава йерархията за управлението им. Първият приоритет **е да се предотврати образуването на отпадъци, последван от подготовката за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и накрая – обезвреждане.**
- Възстановяването и повторната употреба са по-широко разпространени в страни с по-ниски доходи в Европа, което се дължи на икономически причини и ограничен достъп до ресурси в миналото. Въпреки това, тези модели са възпрепятствани от нарастващата сложност на продуктите, както и от по-кратките цикли на иновации и непрекъснато променящите се пазарни тенденции, което води до много бързо обезстойностяване с течение на времето. В последно време интересът към повторната употреба се е увеличил значително, което е видно от провежданите различни обществени инициативи, например интернет пазарите за употребявани вещи.

ОП "ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ"

■ **Програми за предотвратяване образуването на отпадъци**

Приемането на мерки, насочени към намаляване на количеството на отпадъците, едновременно с това намалява и нуждата от използване на суровини и предотвратява генерирането на отпадъци и емисии по веригите на материалите и продуктите. Те също така предлагат голямо разнообразие от възможности за намаляване на разходите - от закупуването на суровини до третирането и обезвреждането на отпадъци.

- Въпреки безспорния потенциал, предотвратяването на отпадъците изглежда е една от най-трудните за изпълнение стратегии: през 2012 г. повече от 2,5 млрд. тона отпадъци са били изхвърлени в ЕС, 101 млн. тона от които опасни.
- Образуването на отпадъци може да бъде предотвратено още в производствения етап чрез подобряване на ресурсната ефективност, използване на процеси, при които се генерират по-малко отпадъци и разработването на иновации в продуктите и услугите.
- През етапа на дистрибуция отпадъците могат да бъдат предотвратени например чрез добро планиране на доставки и запаси, маркетингови стратегии за намаляване на отпадъците, включително избягване на оферти от типа "Купуваш едно, получаваш две!", чрез които се насърчава закупуването на ненужни храни.
- Отпадъците могат да бъдат намалени и по време на фазата на потребление, например чрез употребата на продукти, от които не се натрупват големи количества отпадъци през техния жизнен цикъл, използване на продуктите за максимално дълъг период от време, възстановяване, споделяне, наемане на продукти и намаляване на нивата на потребление-----

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

Светла Маринова

Управител на Консултантска фирма

“АЛМАРЕКС” ЕООД

Тел. + 359 2 980 73 21; 0888 32 92 18

[e-mail: almarex_bg@abv.bg](mailto:almarex_bg@abv.bg)

almarex@abv.bg

office@almarex-bg.com

www.almarex-bg.com